

MAGASINET det gode liv

Nummer 4 2009 Pris kr 69,-

«Først mat, så moral»

Bertolt Brecht

6
sider tips
• penger
• arbeid
• pensjon



Rå på matgleder!

Oppdag det greske fastlandet • Kulinarisk togreise i Norge • TOPPturer i fjellet
Naturperlen Hjelle • **KUNST med saks og papir**
Når stoffskiftet blir for lavt • Om å miste sin elskede



livslyst • opplevelser • reise • mat • mote • helse • samliv

Å bo er mer enn ly for natten. Bli med til våre favoritthoteller og overnattingssteder som er verdt en omvei.



Hjelle Hotel:

Blonder, romantikk og gamle kniplinger

Noen steder tar nesten pusten fra deg, slik som Hjelle. Denne naturperlen mellom Grotli og Stryn glemmer du aldri når du først har vært der. Det er som å være midt i et nasjonalromantisk maleri.

Tekst ANNE MARIT MURI

Foto THOMAS X. FLOYD

På Hjelle er du omgitt av smaragdgrønt vann og sylkvasse fjell-tinder. De er nemlig svært nær deg, de høye fjellene på Hjelle som rager til himmels og som

har snø på toppene året rundt. Her står Tindefjellene i sør, med sine 1775 meter over havet. Skålatoppen ruver i vest som en hvit pyramide 1848 m.o.h. Når solen titter frem fra skyene, spiller de mektige fjellene seg i grønt Strynevann.

Mang et kunstnersinn har blitt beveget her inne nær de himmelhøye fjellene. Selv en hollandsk dronning ble bergtatt av det maleriske landskapet da hun i to ulike tiår, på 1920- og 1950-tallet besøkte Norge hele 11 ganger. Dronning Wilhelmina likte å tilbringe varme sommerdager på "blondebalkongen" på Hjelle Hotel iført solhatt og med pensel og palett i hånden. Her forsøkte hun å forevige vestlandsnaturen på solskinnsdager, landskapet som hennes hjerte banket så sterkt for.

Hjelle Hotel er sagnomsust, og har vært i drift siden 1896. I dag er det Lorentz Hjelle som styrer driften sammen med sin engelskfødte kone Emma. Lorentz er fjerde generasjon eier av trehotellet i sveitserstil som hans oldefar åpnet den gangen i forrige århundre med 20 rom til leie.

I dag er det totalt 30 rom som åpnes for utleie fra 1. mai til 15. september. I vinterhalvåret jobbet Lorentz som lærer ved Stryn Videregående skole.

Britisk overklasse

– Tenk deg, sier Lorentz med glød i stemmen, – hvordan livet her var den gang da engelskmennene fra den britiske overklassen gikk i land på Hjelle etter å ha kryssset fjorder på dampbåten "Fridtjov Nansen". Båten som ble driftet på kull og senere på bjørkeved gikk i trafikk fra 1891-1939. Kvinnene på slutten av 1800-tallet steg i land på Hjelle var iført fotside kjoler. Herrene som kunne være både lord og grever, trådte i land med kalosjer og stive kragesnipper.

– Kofferter i skinn og lær samt hatteesker ble båret opp på rommene av skyssmenn. Sengene var oppredd med hvitpresset lintøy. Nattbord og speilkommoder var toppet med marmorplater og dekorert med malte blomsterranker på skapdørene. Noe av denne tidens romantiske atmosfære med håndsnekrede senger og blondegardiner er vi opptatt av å gjenskape på Hjelle hotel, forteller Lorentz.

Romantikken blomstrer fremdeles på Hjelle, også for dagens vertskap. De giftet seg

her i 2005. – Jeg kom til Norge i 2003 som guide for å løse turister fra Geiranger og inn til Hjelle, forteller Emma på sin sjarmerende Nordfjord-dialekt med engelsk tonefall.

Turene til Hjelle ble stadig hyppigere, og etter hvert ble Lorentz og Emma et par. – En av de mange gode grunnene til at jeg falt for Emma, er at hun er britisk, humrer Lorentz.

– Jeg er glad i fjell og liker å svinge meg nedover bratte bakker på ski om vinteren, derfor er Norge et perfekt sted for meg. Da jeg var heldig å finne kjærligheten her, var det ingen tvil i min sjel om å bosette meg permanent på Hjelle. Jeg er vokst opp på et lite familiedrevet hotell i Northumberland i England. Lorentz og jeg har derfor mye av den samme bakgrunnen og forstår hvor krevende det kan være å drive et lite familiehotell. Vi er et godt team. Han har kontroll på økonomien, og jeg kommer stadig på nye driftsideer, sier 35-årige Emma.

Nytt liv i gamlebutikken

Å sette i stand gamlebutikken og åpne opp for bruktkunstutvalg for lokale håndverkere, galleri og cafe i lokalet, var Emmas ide.

– Det var forresten her det hele begynte i 1882, forteller Lorentz. I et beskjedent



Dagens vertskap, Emma (35)
og Lorentz Hjellev (46).



Storslagen utsikt fra den overbygde
"blondebalkongen" i tredje etasje.



Robåten på Strynevatnet er
omgitt av malerisk natur.



Doble fløyddører fører inn til salongen. I dette rommet feiret familien Hjelle julaften i gamle dager.



Ekspeditør Anne Karin Berge i gamlebutikken på Hjelle der du kan gå på skattejakt og finne utsøkte produkter laget av lokale håndverkere.



Nye senger er snekret etter kopi av de gamle som en gang stod her.

bygg, som den gang var landhandel. For å drive handelsvirksomhet, måtte man også kunne tilby kost og losji.

Lorentz oldefar Thor K. Hjelle var en driftig kar. Han var odelsgutten som våget å gå sine egne veier. Han startet krambu i et bondesamfunn der kontanter nesten var et fremmedord.

– Folk i bygda hadde lite penger den gang, sier Lorentz. Samfunnet bar preg av naturalhusholdning der bondene måtte streve for å få maks nytte ut av sine små gårder. Da de engelske turistene begynte å komme til bygda i 1890-årene og Strynefjellsveien åpnet i 1894, så enkelte av bondene muligheten til å tjene noen ekstra slanter blant annet som skysskarer.

Den britiske overklassen hadde kontanter, og de betalte bondene med mynt og sedler

for transport med hest og kjerre. Også Thor Hjelle tjente litt på hestetransport, men mest på salg av jordbruksprodukter. Den driftige bondesønnen fikk etterhvert kreditt, og gikk i gang med å bygge Hjelle Hotel. Et praktbygg i sveitserstil som står på nøyaktig samme grunn i dag.

Landhandelen holdt stand helt frem til 1997. Da ble butikken stengt etter 115 års drift. Etter mange års tung trafikk rett utenfor vinduene, ble ferdsselsåren lagt i tunell utenom Hjelle. I dag må man ta en liten omvei for å komme til hotellet. Dermed er det igjen ro og fred på hotellet. Nå hører man vinden rasle i bladverket på trærne i den frodige hagen der roser, peoner og syrinbusker vokser og gror i sommerhalvåret.

I 1920 og -30-årene økte turiststrømmen

med større cruiseskipstrafikk og eget bil-lag i fylket. Bestefaren til Lorentz overtok driften i 1933, og hotellet fikk nye påbygg helt frem til 1962. Nå pusses rommene opp i tur og orden. De store luftige rommene i den eldste bygningen er utstyrt med håndsnekrede himmelsenger og store bad, holdt i rent hvitt med fliser på gulv og vegger og med myke, store frottehåndklær i hvitt. Sengene er utstyrt med slikemykt hvitt sengetøy, og slørtynne blondeskapper henger ned fra himmelsengens treutskjærte dekkant. Her sover man i staselige omgivelser, akkurat slik tidligere rojalte gjester også har gjort.

– Gamle kommoder, nattbord og toalett-bord ble i en periode stuert vekk og satt på låven på gården som tilhører Hjelle, sier Lorentz. Vi har funnet dem frem igjen og



Sofia Tenden Egges mor hadde også sommerjobb i sin tid på Hjelle hote.



I den gamle delen av hotellet har dagens eiere restaurert hotellkorridorene med dører i original fargeprakt.

har pusset dem opp. Nye senger er dessuten laget etter kopi av de gamle.

– De originale møblene på Hjelle var så vakre, mener Emma. – Jeg vil så gjerne at Hjelle igjen skal være romantisk og gammel-dags, samtidig som det er komfortabelt.

Hjemmelaget mat

– Jeg er en skikkelig nostalgiker, hevder Emma, som er veldig glad i gammelt porselen og lysestaker i sølv. I spisesalen er alle bordene dekket med hvite duker. De originale tre-stolene er malt i hvitt, og på hvert bord står en liten blomsterbukett og en sølvstake.

Lorentz mor, Oddny Elise Hjelle (71), hjelper fremdeles til på kjøkkenet. Hun har jobbet på hotellet i 50 år og er blant annet ekspert på å lage hjemmelaget karamellpudding.

– Den må du smake, sier Emma entusiastisk. Vi trenger ingen ytterligere overtalelse, og får lov til å ta hull på en av dagens ferske puddinger som serveres på glassfat, pyntet med kremtopper. Et par himmelske munnfuller, den smelter på tungen...

Har man først oppdaget Hjelle, får man lyst til å komme tilbake og være der litt lenger neste gang. Akkurat som Dronning Wilhelmina. ■

Mer informasjon finner du på www.hjelle.com

På britisk vis kan du få servert Afternoon tea på Hjelle Hotel med alt tilbehør slik man får det servert i Storbritania. Emma tilbyr scones, smørbrød og petit four serveres alt i ett på eget stativ sammen med te trukket på kanne.

